

РІЧНИЙ ПЛАН

роботи соціального педагога

на 2020-2021 навчальний рік

Вступ

Соціально-психологічна служба – це спільна діяльність практичного психолога та соціального педагога.

Планування роботи соціально-психологічної служби здійснюється на підставі наказу МОН №509 від 22 травня 2018 р. «Положення про психологічну службу у системі освіти України», лист МОН від 18.07.2019 №1/9-462 «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти на 2020-2021 н.р.»; Лист МОН від 27.06.2019 № 1/9-414 «Деякі питання щодо створення у 2020-2021 н.р. безпечного освітнього середовища, формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок»; Лист МОН від 18.05.2018 № 1/11-5480 «Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству»; Лист МОН від 24.07.2019 №1/9-477 «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України»; Наказ МОН №864 від 28.12.2006 «Про планування діяльності та ведення документації соціальним педагогом у роботі з дітьми-інвалідами у системі Міністерства освіти України»; Закон «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю»; Закон «Про соціальні послуги», наказу №609 від 08 червня 2018 р. «Про затвердження примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти»; Лист МОН від 29.01.2019 №1/11-881 «Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти та порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти»; Закон України від 7 січня 2018 р. «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

У своїй діяльності соціально-психологічна служба керується Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про забезпечення організаційно- правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про протидію торгівлі людьми», Конституцією України, Загальною декларацією прав людини, Конвенцією ООН про права дитини, Етичним кодексом та іншими.

Аналітична частина

Протягом року досліджувала проблему : **«Соціально-психологічний супровід особистості дитини в умовах розвитку її компетентності та мобільності».**

Вирішення соціально-педагогічних проблем здійснювалась за основними напрямками роботи :

- діагностика;
- корекція (корекційно-розвиткова функція);
- профілактика, у тому числі розвиток соціальних навичок;
- навчальна діяльність;
- консультування;
- зв'язки з громадськістю;
- просвіта та ін.

На початку навчального року за допомогою класних керівників було складено соціальний паспорт школи. Під час проведення індивідуальних бесід з класними керівниками та директором школи, були визначені діти, які безпосередньо потребують особливої уваги з боку соціального педагога.

З метою визначення рівня адаптації здобувачів освіти, комфортності навчання у класному колективі, а також визначення рівня мотивації навчальної діяльності було проведено комплексне соціометричне дослідження (соціометрія Дж. Морено) серед учнів 1-5 класів.

Особливу увагу приділяла профілактичній роботі, яка є системою спільних дій усіх учасників навчально-виховного процесу. З 25 листопада по 10 грудня у школі проходили заходи та акції "16 днів проти насильства". Соціально-психологічною службою було проведено: виставку дитячих малюнків "Світ без насильства"; поновлено інформаційні куточки; тренінгові заняття: "Геть насильство над дітьми", "Запобігання насилилю", "Ми - проти насильства", "Епідемія ВІЛ потребує дій", "Знаймо свої права - виконуймо свої обов'язки; групові профілактичні бесіди з учнями та вчителями: "Кримінальна і адміністративна відповідальність неповнолітніх за скосння насильницьких дій", "Види насильства та шляхи протидії"; анкетування щодо обізнаності з питань ВІЛ/СНІДу; перегляд відеоролика "Шляхи протидії торгівлі людьми".

Особливу увагу під час проведення акції приділяли питанням домашнього насильства.

З метою зменшення рівня негативного впливу Інтернету на психологічне, емоційне і фізичне здоров'я дитини в рамках Дня безпечної Інтернету було проведено тренінгові заняття "Інтернет: Права. Захист. Пильність."

Протягом навчального року систематично проводились бесіди з учнями, які порушують дисципліну і пропускають заняття без поважних причин.

Проводились групові та індивідуальні консультації з батьками, вчителями, учнями щодо вирішення особистих проблем та надання рекомендацій. Основна тематика звернень батьків: готовність дітей до навчання та труднощі у навчанні; вікові та індивідуальні особливості розвитку, проблеми самооцінки дитини; ціннісні орієнтації, самореалізація в житті; психологічний клімат учнівського

колективу, міжособистісні конфлікти; взаємовідносини в системі «вчитель-учень»; взаємовідносини в системі «батьки-діти»; професійне самовизначення учнів; дитина у віртуальному просторі, комп’ютерна залежність; шляхи підвищення мотивації учнів до навчання, проблеми шкільної неуспішності; проблеми лідерства у колективі.

У 2020-2021 навчальному році оновлено картотеку соціально-педагогічного супроводу учнів, що знаходяться на внутрішньошкільному обліку. Підібрані методичні матеріали, розроблені пам’ятки для батьків та вчителів: пам’ятка для батьків майбутніх першокласників, пам’ятки для вчителів як працювати з тривожними, агресивними та гіперактивними дітьми, пам’ятка для учнів – правила підготовки до сімейного життя, рекомендації щодо розвитку творчих здібностей учнів та інші. Поновлено методичні матеріали, зокрема методики з попередження насилля в учнівському середовищі, методики вивчення пізнавальної сфери, міжособистісних відносин, визначення рівню інтелекту, індивідуальних особливостей особистості, опитувальники та анкети з профілактичної роботи (тютюнопаління, обізнаність з проблеми ВІЛ/СНІДу), проективні методики. Підібраний інформаційно-методичний матеріал з питання профілактики девіантної поведінки в закладі освіти.

Цілепокладаюча частина

Тема, над якою буде працювати заклад освіти

Впровадження в освітній процес школи здоров'я зберігаючих технологій, формування ціннісних орієнтацій і ставлень особистості.

Проблема, над якою буде працювати служба

Підвищення психосоціальної стійкості особистості до впливів соціального середовища.

Мета служби: створення необхідних умов для повноцінного особистісного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти на кожному віковому етапі, формування в них здатності до вдосконалення.

Завдання служби:

1. Сприяння створенню умов для успішної соціалізації здобувачів освіти.
2. Вивчення особистості здобувача освіти, виявлення індивідуальних особливостей, інтересів, нахилів з метою здійснення індивідуального підходу в освітньому процесі.
3. Своєчасне запобігання можливим відхиленням у становленні особистості, попередження проявів соціальної дезадаптації учнів.
4. Проведення корекційної роботи, спрямованої на подолання відхилень у розвитку, незадовільної успішності й поведінки здобувачів освіти, кризових життєвих ситуацій, формування здорового способу життя.
5. Надання допомоги у професійному та особистісному самовизначенні.

6. Сприяння підвищенню психологічної культури учасників освітнього процесу: проведення індивідуальних та групових консультацій, виступи на педрадах, батьківських зборах.

У наступному навчальному році планую досліджувати проблему **«Підвищення психосоціальної стійкості особистості до впливів соціального середовища»**. Метою якої є створення необхідних умов для повноцінного особистісного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти на кожному віковому етапі, формування в них здатності до вдосконалення.

Пріоритетними напрямками діяльності соціального педагога в 2020-2021 н. р. будуть:

- проведення роботи щодо запобіганню явищам соціальної дезадаптації, виявлених за результатами діагностики, спостережень, запитом вчителів, класних керівників;
- сприяння створенню позитивного соціально-психологічного мікроклімату в класних колективах, проведення роботи щодо гармонізації стосунків здобувачів освіти у школі та в сім'ї;
- здійснення профілактичної роботи щодо булінгу, насильства та правопорушень в освітньому середовищі;
- здійснення соціально-педагогічного супроводу:
- здобувачів освіти, позбавлених батьківського піклування;
- здобувачів освіти, які стоять на внутрішньошкільному обліку;
- здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

Змістова частина

№ з\п	Напрями діяльності з учасниками освітнього процесу у школі. Види та форми роботи.	Термін проведення	Цільова група/ аудиторія	Відмітка про виконання
1.	Діагностика			
1.1	Проведення соціальної паспортізації класів.	Вересень, 2020	Соціальний педагог	
1.2	Підготування анкет та тестів для проведення діагностики.	Серпень, 2020	Соціальний педагог	
1.3	Уточнення соціальної паспортізації класів школи.	Січень, 2021	Соціальний педагог	
1.4	Вивчення соціальної адаптації новоприбулих здобувачів освіти: бесіди.	Вересень Протягом року	Новоприбулі здобувачі освіти	
1.5	Вивчення особливостей міжособистісних стосунків здобувачів освіти у колективі для ефективної організації роботи класного керівника: соціометричне дослідження.	За запитом класних керівників	Класні колективи	
1.6.	Діагностика рівнів соціальної адаптації п'ятикласників: анкета на визначення ступеня адаптації.	Жовтень – листопад, 2020	Здобувачі освіти 5-их класів	
1.7.	Вивчення соціальної зрілості п'ятикласників: анкетування.	Жовтень, 2020	Здобувачі освіти 5-их класів	
1.8.	Вивчення міжособистісних стосунків у класних колективах: соціометричне дослідження.	Жовтень – листопад, 2020	Здобувачі освіти 5-их класів	
1.9.	Вивчення типів відносин у класних колективах: анкетування.	Жовтень, 2020	Здобувачі освіти 5-их класів	
1.10.	Проведення соціально-педагогічного дослідження з метою виявлення насильства в класних колективах та в сім'ях здобувачів освіти: експрес-опитування.	Листопад-грудень, 2020	Здобувачі освіти 5-11-их класів	
1.11.	Проведення соціально-педагогічних досліджень за запитом адміністрації школи.	За запитом адміністрації школи	Учасники освітнього процесу	

1.12.	Вивчення особливостей ставлення здобувачів освіти „групи ризику”, здобувачів освіти з особливими освітніми потребами до оточуючих та самого себе, взаємодії і спілкування з ровесниками, дорослими: бесіди.	Протягом року	Здобувачі освіти „групи ризику”, здобувачі освіти з особливими освітніми потребами	
1.13.	Вивчення професійних інтересів, профільних схильностей здобувачів освіти.	За запитом	Здобувачі освіти 9-11 класів	
1.14.	Проведення соціально-педагогічного дослідження щодо дотримання прав дітей в умовах освітнього закладу і поза його межами, зокрема забезпечення батьками належних умов для навчання, виховання та життя дитини: експрес-опитування.	Березень-квітень, 2021	Здобувачі освіти 5-11-их класів	
2.	Профілактика, у тому числі розвиток соціальних навичок			
2.1.	Вжиття заходів щодо подолання негативних чинників, які впливають на життєзабезпечення дитини, її моральний та соціальний розвиток: -індивідуальні та групові бесіди з питань формування культури здорового способу життя та профілактики шкідливих звичок; - індивідуальні та групові бесіди з питань формування відповідальної поведінки та профілактики правопорушень; - проведення бесід, спрямованих на ознайомлення здобувачів освіти з нормами та правилами шкільного життя; - участь у засіданнях Ради профілактики	Протягом року за запитом	Окремі здобувачі освіти та групи здобувачів освіти за результатами діагностики, спостережень, запитом вчителів, класних керівників	

	правопорушень; - профілактичні рейди «Урок», «Перерва»; - виховні заходи з участю представників юстиції, поліції.			
2.2.	Сприяння встановленню морально-здорових стосунків і поведінки здобувачів освіти, попередженню конфліктних ситуацій, розв'язання конфліктів в класних колективах: - індивідуальні бесіди; - обговорення ситуації в класному колективі.	Протягом року за запитом	Окремі здобувачі освіти за результатами спостережень, за запитом учасників освітнього процесу	
2.3.	Формування соціальних навичок, адекватного типу поведінки, позитивних міжособистісних відносин, сприятливого психологічного клімату у класних колективах: практичні заняття з елементами тренінгу.	Протягом року	Класні колективи за результатами діагностики та спостережень	
2.5	Профілактика насильницької та протиправної поведінки, булінгу у учнівському середовищі та запобігання домашньому насильству: - бесіди „У шкільній родині без насильства”; - бесіди „Негайно сповіщаю!”; - бесіди „Булінг та кібербулінг – мовчати не треба!”; - бесіди „Відповіальність за вчинення булінгу та кібербулінгу”; - акція «Я – проти насильства»; - бесіди «Я можу зробити світ кращим»; - бесіди „Проаналізуй свою поведінку в громадських	Листопад-грудень Листопад-грудень Листопад-грудень Листопад-грудень Грудень Грудень	Здобувачі освіти 1-11-их класів Здобувачі освіти 1-4-их класів Здобувачі освіти 5-11-их класів	

	<p>місцях: чи є вона вихованою та законослухняно?";</p> <ul style="list-style-type: none"> - перегляд відеороликів: - „Як Нік Вуйчич боровся з булінгом у своєму житті”; - „Як боротися з булінгом: поради для дітей”, „Як запобігти булінгу: поради для свідків”; - бесіда „Корисні правила-поради для профілактики і подолання кібербулінгу”; - бесіда „Як уникнути сексуального насильства”. 	<p>Лютий</p> <p>Квітень</p> <p>Квітень</p> <p>Квітень</p> <p>Квітень</p>	<p>Здобувачі освіти 9-11-их класів</p> <p>Здобувачі освіти 5-6-их класів</p> <p>Здобувачі освіти 7-9-их класів</p> <p>Дівчата 11-ого класу</p>	
2.6.	<p>Профілактика суїциdalної поведінки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - цикл бесід „Ти – будівник свого життя, творець свого щастя!” („Безпечний інтернет”). 	<p>Січень, 2021</p>	<p>Здобувачі освіти 5-11 класів</p>	
2.7.	<p>Формування відповідальної поведінки, культури здорового способу життя:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бесіди „Куріння: причини та наслідки”; - проведення заходів із циклу „Маршрут безпеки”; - практичні заняття з елементами тренінгу „Корисні та шкідливі звички, їх вплив на майбутнє людини”. 	<p>Лютий 2021</p> <p>Березень</p> <p>Березень</p>	<p>Здобувачі освіти 10 -11 класів</p> <p>Здобувачі освіти 10-их класів</p> <p>Здобувачі освіти 6-их класів</p>	

2.8.	Сприяння соціальному і професійному визначенню особистості: - заняття з елементами тренінгу «Не помилитися у виборі професії».	Березень, 2021	Здобувачі освіти 9-их класів	
2.9.	Формування у підлітків адекватного типу поведінки у спілкуванні з людьми з особливими потребами: - практичне заняття з елементами тренінгу „Люди з особливими потребами”.	Лютий	Здобувачі освіти 11 класу	
2.10.	Оптимізація взаємин здобувачів освіти в сімейному оточенні, запобігання та протидія домашньому насильству: індивідуальні бесіди на тему сім’ї, ставлення до своїх батьків, до інших родичів.	Протягом року	Здобувачі освіти „групи ризику”, здобувачі освіти з особливими освітніми потребами	
2.11.	Оптимізація взаємин здобувачів освіти в оточенні однокласників, взаємин здобувачів освіти з вчителями: індивідуальні бесіди.	Протягом року	Здобувачі освіти „групи ризику”, здобувачі освіти з особливими освітніми потребами	
2.12.	Формування соціальної компетентності у сфері конституційних прав здобувачів освіти: - практичні заняття з елементами тренінгу „Коло твоїх прав та обов’язків”; - лекція „Права та відповідальність дитини в Україні”.	Березень, 2021 Березень, 2021	Здобувачі освіти 8-их класів Здобувачі освіти 7-их класів	
3.	Навчальна діяльність	Протягом року		
4.	Консультування			
4.1.	Підготовка матеріалів для бесід	Протягом року	Соціальний педагог	

4.2.	Сприяння свідомому професійному самовизначенню, розширенню уявлень про світ професій: індивідуальні консультації.	Протягом року	Соціальний педагог Здобувачі освіти 9-11-х класів	
4.3.	Надання консультативної допомоги дітям і підліткам соціально незахищених категорій: індивідуальні консультації.	Протягом року	Здобувачі освіти соціально незахищених категорій	
4.4.	Надання рекомендацій класним керівникам, вчителям у проведенні індивідуальної роботи з окремими здобувачами освіти та сприянні позитивній соціалізації здобувачів освіти: індивідуальні консультації.	Протягом року	Класні керівники, вчителі	
4.5.	Надання консультативної допомоги опікунам, батькам із питань захисту прав дитинства: індивідуальні консультації.	Протягом року	Соціальний педагог Батьки, опікуни	
5.	Зв'язки з громадськістю			
5.1.	Сприяння взаємодії школи та сім'ї з метою профілактики труднощів і відхилень у соціалізації здобувачів освіти: - відвідування здобувачів освіти вдома та бесіди з батьками, - запрошення окремих батьків до школи тощо.	Протягом року за запитом	Батьки	
6.	Просвіта			
6.1.	Проведення інформаційно-просвітницької роботи з батьками та законними представниками здобувачів освіти, схильних до протиправної поведінки: індивідуальні бесіди.	Протягом року за запитом	Батьки	
6.2.	Виступи на батьківських зборах за запитом класних керівників:			

	<ul style="list-style-type: none"> - „Роль батьків в проходженні процесу адаптації першокласників”; - „Школа - це простір життя дитини, тут вона не готується до життя, а живе” - „Ваша дитина – майбутній першокласник” - „Повага до особистості дитини – основа відповідального батьківства”. 	<p>Вересень</p> <p>Березень</p> <p>Березень</p> <p>Березень</p>	<p>Батьки здобувачів освіти 1-их класів</p> <p>Батьки здобувачів освіти 10-их класів</p> <p>Батьки майбутніх першокласників</p> <p>Батьки здобувачів освіти 6-их класів</p>	
6.3.	<p>Участь у психолого-педагогічному консиліумі „Адаптація п'ятикласників в перехідний період з початкової школи в середню”: виступ „Соціальна адаптація здобувачів освіти 5-их класів та портрет міжособистісних стосунків у класах за результатами дослідження, рекомендації по полегшенню перебігу адаптації п'ятикласників”.</p>	Листопад	<p>Гуленко А.С</p> <p>Івахова В.П</p> <p>класні керівники,</p> <p>вчителі - предметники</p>	
6.4.	<p>Участь у загальношкільних батьківських зборах: виступи.</p>	За планом роботи школи	<p>Учасники освітнього процесу</p>	
6.5.	<p>Участь у педагогічних радах, нарадах при директору:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інформування про результати проведених соціально-педагогічних дослідженнях, їх значення і можливості подальшого використання (за винятком особистої інформації); - інформування щодо подолання негативних чинників, які впливають на життєзабезпечення дитини, її 	Протягом року	<p>Педпрацівники</p>	

	моральний та соціальний розвиток.			
6.6.	Проведення просвітницької роботи з батьками щодо їх відповідальності за створення належних умов для навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти: індивідуальні бесіди.	Протягом року за запитом	Батьки, опікуни	
7.	Соціально-захисна функція			
7.1.	Забезпечення соціально-педагогічного супроводу здобувачів освіти, які перебувають у складних життєвих обставинах за запитом батьків.	Протягом року за запитом	Здобувачі освіти, які перебувають у складних життєвих обставинах	
7.2.	Соціально-педагогічна підтримка здобувачів освіти, які потребують уваги в адаптаційний період: - бесіди зі здобувачами освіти; - бесіди з класними керівниками та вчителями-предметниками щодо профілактики соціальної дезадаптації здобувачів освіти.	Протягом року	Новоприбулі здобувачі освіти, здобувачі освіти 1-их класів, здобувачі освіти 5-их класів	
7.3.	Забезпечення соціально-педагогічного супроводу здобувачів освіти, чиї родичі постраждали внаслідок проведення АТО: - оперативна підготовка необхідних документів про встановлення статусу дитини, визначення головних потреб, знаходження додаткових ресурсів в громаді, різних інституціях для їх задоволення.	Протягом року	Здобувачі освіти, чиї батьки постраждали внаслідок проведення АТО.	
7.4.	Здійснення соціального супроводу здобувачів освіти, позбавлених батьківського піклування (за індивідуальними планами).	Протягом року	Здобувачі освіти, позбавлені батьківського піклування	

7.5.	Соціальний супровід здобувачів освіти „групи ризику” (за індивідуальними планами).	Протягом року	Здобувачі освіти „групи ризику”	
7.6.	Соціальний супровід здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, які перебувають на інклюзивному навчанні (за індивідуальними планами).	Протягом року	Здобувачі освіти з особливими освітніми потребами	
7.7.	Здійснення соціального супроводу здобувачів освіти, які стоять на внутрішньошкільному обліку (за індивідуальними планами).	Протягом року	Здобувачі освіти, які стоять на внутрішньошкільному обліку	
7.8.	Проведення благодійних акцій, кошти від яких спрямовувати на матеріальну допомогу здобувачам освіти, які перебувають у складних життєвих обставинах.	Протягом року за запитом	Здобувачі освіти, які перебувають у складних життєвих обставинах	
8.	Організаційно-методична функція			
8.1.	Складання, затвердження, погодження річного плану роботи.	Вересень		
8.2.	Підготовка звітної документації.	Протягом року за запитом		
8.3.	Проведення соціальної паспортизації школи.	Вересень	класні керівники	
8.4.	Проведення обліку здобувачів освіти соціально незахищених категорій. Корекція банку даних.	Вересень За потребою		
8.5.	Підготовка та подання клопотань, листів, інформації.	Протягом року за запитом		
8.7.	Планування роботи щодо подолання дитячої бездоглядності та безпритульності.	Вересень		
8.8.	Планування індивідуальної роботи зі здобувачами освіти.	Жовтень		

		Протягом року за потребою		
8.9.	Оформлення стенду «Мій улюблений світ без насильства».	Грудень		
8.11.	Оформлення стенду «Ні булінгу в школі!»	Березень		
8.12.	Підготовка соціально-педагогічного інструментарію для здійснення діагностичної роботи.	Протягом року		
8.13.	Підготовка матеріалів для проведення профілактичних та просвітницьких заходів.	Протягом року		
8.14.	Періодичне оновлення стенду „Вітальня соціального педагога” для учасників освітнього процесу.	Протягом року		
8.15.	Ведення обов’язкової документації.	Протягом року		
8.16.	Складання актів обстеження житлово-побутових умов.	За запитом		
8.17	Пошук (укладання) програм практичних занять з елементами тренінгу.	Протягом року		
8.18	Розробка посібника «На допомогу класному керівнику: профілактика насильства та булінгу в класному колективі».	Січень		
8.19	Поширення важливої інформації на сайті школи.	Протягом року		
9.	Самоосвіта Індивідуальна науково-методична проблемна тема: „Профілактика насильства в освітньому середовищі”			
9.1.	Вдосконалення соціально-педагогічної підготовки: опрацювання технологій роботи з дитиною із синдромом Дауна.	Протягом року		

9.2.	Опрацювання інформації за темами просвітницьких заходів.	Протягом року		
9.3.	Опрацювання матеріалів інтернет-ресурсів, періодичної преси, наукових, педагогічних та соціально-психологічних досліджень.	Протягом року		
9.4.	Участь в онлайн-вебінарах.	Протягом року		
9.5.	Пройти навчання на онлайн-курсах „Права людини в освітньому просторі”, „Протидія та попередження булінгу(цькуванню) в закладах освіти”.	Протягом року		
9.7.	Опрацювання нормативно-правової бази.	Протягом року		
9.8.	Проходження курсів підвищення кваліфікації.	За планом РОППО		